

Diarienummer: Dnr 2023/01334

Inskickat: 2026-01-09

Ansvarig tjänsteman: Mona Lauermann Orheden

Från:

Svensk Dagligvaruhandel

Till:

Livsmedelsverket

Enheten för dricksvatten och kemiska ämnen

Cecilia Wanhainen

Remiss gällande information om näringsämnen utanför näringsdeklarationen

Svensk Dagligvaruhandel tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter.

Svensk Dagligvaruhandel är branschorganisationen för dagligvaruhandeln i Sverige. Våra medlemsföretag är Axfood AB, City Gross AB, Coop Sverige AB, ICA Sverige AB, Lidl Sverige KB och Livsmedelshandlarna. Tillsammans står vi för drygt 95 % av dagligvaruhandeln i Sverige, med butiker över hela landet. Dagligvaruhandeln sysselsätter runt 95 000 personer, varav en tredjedel är unga (15–24 år).

Svensk Dagligvaruhandels Remissvar

SvDH har tagit del av förslaget och Livsmedelsverkets resonemang kring information om näringsämnen utanför näringsdeklarationen, med hänvisning till artikel 30 i förordning (EU) nr 1169/2011 samt förordning (EG) nr 1924/2006 om närings- och hälsopåståenden.

SvDH motsätter oss förslaget att ta bort möjligheten att ange tillexempel näringspåståendet "4% fiber" på en förpackning. Vi anser att ett sådant näringspåstående, på en produkt som uppfyller villkoren i förordning 1924/2006, är kort, koncist och uppenbart har samma innebörd som "kostfiberkälla". ("7% fiber" har samma innebörd som "högt kostfiberinnehåll", "0% fett" samma innebörd som "fettfri" med mera)

Vi vill härmed lämna följande synpunkter:

Övergripande synpunkter och rättslig proportionalitet

SvDH upplever att förslaget innebär en onödigt restriktiv tolkning som inte fullt ut beaktar de övergripande principer som myndigheter är skyldiga att följa. Särskilt vill vi lyfta:

- Livsmedelsverkets uppdrag att underlätta för företag

- Förvaltningslagens krav på proportionerliga beslut
- Principen om riskbaserad kontroll, där fokus bör ligga på väsentliga risker och inte på formalia eller petitesser

Den föreslagna tolkningen riskerar att skapa ökad administrativ börda utan tydlig konsumentnytta.

Försvårad produktutveckling och minskad innovation

Remissförslaget innebär ytterligare begränsningar i hur näringsinformation får kommuniceras. Detta går i motsatt riktning mot ambitionen att vara mer transparenta gentemot konsumenter.

Konsekvenserna blir att företag behöver:

- Lägga mer tid och resurser på att säkerställa korrekt utformning av näringspåståenden
- Ta in ytterligare regulatorisk kompetens i produktutvecklings- och lanseringsprocesser
- Acceptera ökade kostnader för förpackningsändringar och material

Sammantaget riskerar detta att fördröja lansering av nya produkter, minska innovationskraften och begränsa sortimentsutvecklingen.

Minskad tydlighet för konsumenten

SvDH mål är att kunna informera om näringsinnehåll på ett enkelt, tydligt och lättförståeligt sätt. Vi ser en risk att förslaget i stället leder till:

- Mer komplicerade och juridiskt anpassade formuleringar
- Mindre pedagogisk information på förpackningen
- Sämre möjligheter för konsumenten att snabbt förstå produktens näringsprofil

Detta riskerar att motverka ambitionen att guida konsumenter mot mer hälsosamma och medvetna val.

Oenighet i tolkningen av näringspåståenden

SvDH delar inte den tolkning som anges i förslaget nedan. SvDH har därför markerat ny text i rött och strukit över de delar som vi anser bör tas bort.

SvDH tolkning är följande:

Livsmedelsverkets tolkning är att det är möjligt för företag att ange mängden av näringsämnen eller andra ämnen i till exempel gram eller procent utanför näringsdeklarationen om det ~~görs tillsammans med ett godkänt näringspåstående. Näringspåståendet ska vara formulerat som i bilagan till~~ **följer reglerna för näringspåståenden i** förordning (EG) nr 1924/2006. ~~eller ha motsvarande innebörd. Enbart~~ **En** uppgift om mängden av ett ämne, till exempel ~~20 % fett eller 6 gram~~ **7 %** fiber, kan ~~inte~~ antas ha samma innebörd för konsumenten som **"fettfri"**

respektive "högt kostfiberinnehåll" och är därför ett godkänt näringspåstående.
Detta är alltså inte tillåtet.

Otydlighet i textens sista stycken

Det sista stycket i texten upplevs som särskilt otydligt. Det förefaller som om man försöker säga att näringsvärden som är obligatoriska att ange enligt annan lagstiftning inte omfattas av reglerna för näringspåståenden. Detta är i sig självklart och enligt vår bedömning inte nödvändigt att förklara för den målgrupp som använder Kontrollwiki, som rimligen har grundläggande kunskap om livsmedelsmärkning. Denna del riskerar snarare att skapa mer förvirring än vägledning.

Hänvisningar till annan lagstiftning behöver preciseras

När annan lagstiftning nämns i texten bör det tydligt anges vilken som avses. Vi tolkar att det i slutet hänvisas till Livsmedelsverkets föreskrifter om mjölk och ost (LIVSFS 2003:39), där fetthalt är obligatorisk märkning för vissa produkter. Begreppet "*konsumtionsmjölk*" används utan definition, vilket är otydligt. Om denna föreskrift avses bör detta anges uttryckligen.

Artikel 30.3 i förordning (EU) nr 1169/2011 bör inkluderas

Det finns redan regler som anger vilka näringsämnen från näringsdeklarationen som får upprepas på annan plats, exempelvis enligt artikel 30.3 b i förordning (EU) nr 1169/2011. Om avsikten i texten är att förklara när och vilka obligatoriska näringsämnen som får anges utanför näringsdeklarationen bör denna artikel tydligt inkluderas.

Behovet av översyn är oklart

Vi delar inte uppfattningen att det finns ett tydligt behov av att se över denna del. Informationen finns redan tillgänglig på Kontrollwiki och är relativt nyligen uppdaterad (2024). Det är därför oklart; vilket konkret problem som identifierats och vad som avses att korrigeras eller förtydligas.

Detta bör klargöras om förslaget ska drivas vidare.

Särskilda konsekvenser för ost och konsumtionsmjölk

Om förslaget genomförs anser vi att det inte bör omfatta fetthalt, särskilt inte för ost och konsumtionsmjölk där fetthalt är obligatorisk märkning enligt särskild föreskrift. Vidare kan kravet på att ange både mängd näringsämne och näringspåstående i samma synfält innebära praktiska svårigheter, inte minst vad gäller utrymme på förpackningar.

Hälsningar

Mona Lauermann Orheden

